

ຂໍ້ແນະນຳ ເຕັກນິກການປູກຜັກບົວແປ່ງ

ເອກະສານ ປະກອບການຝຶກອົບຮົມ 17:

Laos Extension for Agriculture Project
P.O. Box 9159
Vientiane, Lao P.D.R.
Tel/fax: 021 732 162 Mobile: 020 5526277
Email: leap@laoex.org
Email: cetdu@laoex.org

CETDU
Central Extension
Training and
Development Unit

ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແມ່ນຫົວຂໍ້ຕໍ່ເນື່ອງຊຶ່ງລວມມີ:

- ວິທີການສົ່ງເສີມ (ພາກ 1 ຫາ 19)
- ເຄື່ອງມື ສຳລັບວິທີການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້
- ປຶ້ມຄູ່ມື ກ່ຽວກັບເຕັກນິກ ກະສິກຳ ສ້າງສັດ ປູກຜັງຫລັກສູດ (ພະນັກງານສົ່ງເສີມ ຂັ້ນເມືອງ ແລະພະນັກງານສົ່ງເສີມຂັ້ນບ້ານ)

ປຶ້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວແມ່ນເຈດຕະນາເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ງ່າຍຂຶ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນຂອງວິທີການສົ່ງເສີມກະສິກຳ. ປຶ້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກພັດທະນາໃນບາດກ້າວທຳອິດຂອງໂຄງການ Leap ໂດຍການ ຮ່ວມມືກັບພະນັກງານຄູ່ຝຶກຂອງກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ (ໂດຍແມ່ນ ພະນັກງານວິຊາການ CETDU) ຄວາມມຸ່ງຫມາຍແມ່ນເພື່ອພັດທະນາເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ພະນັກງານ ສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງສາມາດຖ່າຍທອດໄປເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນ.

Laos Extension for Agriculture Project
P.O. Box 9159
Vientiane, Lao P.D.R.
Tel/fax: 021 732 162 Mobile: 020 5526277
Email: leap@laoex.org
Email: cetdu@laoex.org

22. ເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກສັດນ້ຳ
23. ຂໍ້ແນະນຳວິທີການລ້ຽງໄກ່ຜິ້ນບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ
24. ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າແບບກະເສດສຸມ
25. ເຕັກນິກການນຳໃຊ້ EM
26. ເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກກ້ວຍ
27. ເຕັກນິກການຂະຫຍາຍຜົນໄມ້ໃຫ້ໝາກ
28. ເຕັກນິກການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມເພື່ອປັບປຸງດິນ
29. ເຕັກນິກການປູກຫວານຫາງແຂ້
30. ເຕັກນິກການປູກໝາກມັງກອນ
31. ເຕັກນິກການປູກສາລີ

ແຜ່ນພິບ

1. ເຕັກນິກການລ້ຽງໝູ
2. ພະຍາດກາຝາກຂອງໝູ
3. ເຕັກນິກການຕັດແຂ້ວໝູ
4. ການອະນຸບານໝູນ້ອຍເກີດໃໝ່
5. ເຕັກນິກການລ້ຽງໄກ່ຜິ້ນບ້ານ
6. ການປ້ອງກັນພະຍາດນິວຄາເຊິນໄກ່
7. ເຕັກນິກການຕຶກກ້ານາແຊງ
8. ເຕັກນິກການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມ ແລະການນຳໃຊ້ໃນນາເຂົ້າ
9. ເຕັກນິກການຕຶກກ້າດາປ່ອກ
10. ເຕັກນິກການເຮັດນາຫວ່ານດິນຕີນ
11. ເຕັກນິກການໃຫ້ນ້ຳແກ່ເຂົ້າ
12. ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂອງຟິດ (ເຂດພາກໃຕ້, ກາງ ແລະເໜືອ)
13. ການລະບາດຂອງພະຍາດສັດຄ້ຽວເອື້ອງ

ປື້ມຄູ່ມືໃນແຕ່ລະເລື່ອງ

1. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດໃຫຍ່
2. ເຕັກນິກການປູກຜັກບູອກໂຄລີ
3. ເຕັກນິກການປູກຜັກກະລໍ່າປີ
4. ເຕັກນິກການປູກຜັກກະລໍ່າດອກ
5. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂາວ
6. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດນາ
7. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຫົວ
8. ເຕັກນິກການປູກໝາກຖົ່ວ
9. ເຕັກນິກການປູກຜັກຫອມປ້ອມ
10. ເຕັກນິກການປູກໝາກແຕງກວາ
11. ເຕັກນິກການປູກຜັກທຽນ
12. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຢວກ
13. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ
14. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຂີ້ໜູ
15. ເຕັກນິກການປູກຜັກສະຫຼັດ
16. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຊີ້ຝາ
17. ເຕັກນິກການປູກຜັກບົວແບ່ງ
18. ເຕັກນິກການປູກໝາກຖົ່ວຍັດ
19. ເຕັກນິກການປູກຜັກບົວຫົວໃຫຍ່
20. ເຕັກນິກການປູກໝາກເລັ່ນ
21. ເຕັກນິກການປູກຖົ່ວຝັກຍາວ

ເອກະສານ 17 :

ແນະນຳເຕັກນິກການປູກຜັກບົວແບ່ງ

ສາລະບານ

ຜັກບົວແບ່ງ (Multiply Onion).....	2
ລັກສະນະທົ່ວໄປ	2
ພັນທີ່ໃຊ້ປູກ	3
ການກຽມດິນ.....	3
ການບົວລະບັດຮັກສາ	4
ການເກັບກ່ຽວ	5

ກອງສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ພະແນກ ສົ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການ
ໜ່ວຍງານ ພັດທະນາຮູບແບບ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ, ເມສາ 2003

ການພວນດິນກຳຈັດຫຍ້າ

ຄວນເຮັດໃນໄລຍະທຳອິດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນລຸ່ມລຽງຜູ້ ລະບາຍອາກາດ ແລະນ້ຳໄດ້ດີ ພ້ອມກັບການກຳຈັດຫຍ້າໄປພ້ອມໆ ກັນ. ເມື່ອຕົ້ນພືດມີໃບປົກຄຸມດິນແລ້ວບໍ່ຈຳເປັນເຮັດເລີຍ.

ການຄຸມດິນ

ສຳລັບບົວແບ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີການຄຸມດິນໃຫ້ ເພື່ອຊ່ວຍເກັບຮັກສາຄວາມຊຸ່ມຊື່ນຂອງດິນຊ່ວຍປະຢັດການໃຫ້ນ້ຳ ແລະປ້ອງກັນການເກີດຂອງຫຍ້າ.

ການເກັບກ່ຽວ

ບົວແບ່ງທີ່ໃຊ້ບໍລິໂພດແບບຜັກສິດ ແມ່ນມີອາຍຸເກັບກ່ຽວປະມານ 40 ຫາ 45 ວັນຫຼັງປູກ, ຄວນເລືອກເກັບຕົ້ນທີ່ໃຫຍ່ໄດ້ຂະໜາດທີ່ແຕກກໍ່ໃໝ່ສີຂຽວສົດ.

ຂໍ້ແນະນຳເຕັກນິກການປູກຜັກບົວແບ່ງ

ຜັກບົວແບ່ງ (Multiply Onion)

ບົວແບ່ງມີຊື່ເອີ້ນຫຼາຍຊື່ຕ່າງກັນ: Green Onion- ຫລື Bunching Onion ເປັນຜັກຢູ່ໃນຕະກູນ Amaryllidaceae ມີຊື່ທາງວິທະຍາສາດວ່າ: *Aliumcepa* var. *aggregatum*.

ລັກສະນະທົ່ວໄປ

ຜັກບົວແບ່ງເປັນຜັກທີ່ເຮົາໃຊ້ບໍລິໂພກພາກສ່ວນຕົ້ນ ແລະໃບມີລັກສະນະເກີດຫົວ ແລະການແຕກກໍ່ຄ້າຍໆ ຄືກັບຜັກບົວແດງ ແຕ່ຫົວບໍ່ຂະຫຍາຍໃຫຍ່ເປັນຫົວໃໝ່ຂຶ້ນມາຈຶ່ງຂ້ອນຂ້າງນ້ອຍ ແລະລົບມີສີຂາວໆໜ້າຮັບປະທານ. ບົວແບ່ງເປັນຜັກມີອາຍຸ 2 ປີ (Biennial) ແຕ່ປູກເປັນຜັກອາຍຸປົດຮວດ (Annual) ມີຖິ່ນກຳເນີດແຖບອາຊີ ອາຍຸຕັ້ງແຕ່ປູກ ເຖິງເກັບກ່ຽວປະມານ 40 ຫາ 50 ວັນ. ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໃນດິນເກືອບທຸກຊະນິດ.

ແຕ່ດິນທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດແມ່ນດິນຊາຍແກນດີນ ປະຕິກິຣິຍາຂອງດິນ (pH) 5.8 ຫາ 6.5 ມີ ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນໃນດິນສູງ ສຳພໍສະເໝີ ມັກອາກາດຊຸ່ມຊື່ນ ຕ້ອງການແສງແດດຕະຫຼອດວັນ ມັກອາກາດເຢັນອຸ່ນຫະພູມທີ່ເໝາະສົມປະມານ 13 ຫາ 15 °C.

ແນວພັນທີ່ໃຊ້ປູກ

ພັນທີ່ປູກໃນປັດຈຸບັນແມ່ນພັນພື້ນເມືອງ ແລະພັນປັບປຸງຂອງໄດ້ຫວັນ ຊຶ່ງໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງແຕກກໍດີ. ການເກັບພັນໄວ້ໃຊ້ເອງແມ່ນສາມາດເກັບໄດ້ແຕ່ບໍ່ນິຍົມ ເພາະວ່າຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດຕໍ່າກວ່າເກົ່າ.

ການຕຽມດິນ

ເນື່ອງຈາກບົວແບ່ງ ເປັນຜັກທີ່ມີລະບົບຮາກຕິ້ນເຊັ່ນດຽວກັບຜັກສະນິດອື່ນ ຊຸດ_ໂຖ ດິນ ເລິກປະມານ 15 ຫາ 20 ຊຕມ. ຕາກດິນໄວ້ 5 ຫາ 7 ວັນ ໃສ່ຝຸ່ນຄອກ ຫຼື ຝຸ່ນປົ່ມໃຫ້ຫຼາຍພວນ ແລະ ຍ່ອຍໜ້າດິນເລັກນ້ອຍ.

ການຂະຫຍາຍພັນ

ໃຊ້ຫົວແຍກອອກ ໂດຍຕັດໃບແທ້ໆ ຫຼືຮາກເກົ້າໆຖິ້ມ, ເກາະຫົວອອກເປັນກີບດຽວຢ່າໃຫ້ເປືອກລອກເປັນບາດ ເພາະຈະເປັນທາງເຂົ້າໃຫ້ເຊື້ອພະຍາດໄດ້. ເລືອກກີບທີ່ສົມບູນແລ້ວເກັບໄວ້ບ່ອນທີ່ຊຸ່ມໃຊ້ຜັກປູກ

ຄຸມໄວ້ປະມານ 24 ຊົ່ວໂມງ ຈຶ່ງນຳໄປປູກຕຳໄປປະລິມານຫົວພັນທີ່ໃຊ້ ປະມານ 400 ກິໂລ/ເຮັກຕາ.

ການບົວລະບັດຮັກສາ

ການໃສ່ຝຸ່ນ

ພຶດຕິກຳກ່າວນີ້ຕ້ອງການຝຸ່ນພໍສົມຄວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການກຳນົດຝຸ່ນເພື່ອນຳໃຊ້ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແນໃສ່ການລຸດຜູກພັນການຜະລິດ ແລະໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງດ້ານຜົນຜະລິດ ໂດຍສະເພາະດ້ານການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງໃບ ຫຼືລຳຕົ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີສູດ 20_10_10 ຫຼື 21_8_8 ຫຼື ສູດທີ່ໃກ້ຄຽງ ກັນນີ້ ໃນຈຳນວນ 300 ກິໂລ/ເຮັກຕາ ໂດຍແບ່ງໃສ່ 2 ເທື່ອ: ເທື່ອທີ1: ໃສ່ເຄິ່ງນຶ່ງ ເປັນຝຸ່ນຮອງຜິ້ນຕອນປູກ ແລ້ວພວນດິນປົກ. ເທື່ອທີ2: ໃຫ້ໃສ່ເມື່ອພືດມີອາຍຸປະມານ 10 ຫາ 20 ວັນ ຈຳນວນທີ່ເຫຼືອຄັ້ງທຳອິດພ້ອມນີ້ອາດຈະເພີ່ມຝຸ່ນຢູ່ເຮັຍອີກ 60 ກລ/ຮຕ ເພື່ອເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕລຳຕົ້ນ ແລະ ໃບ.

ການໃຫ້ນ້ຳ

ຄວນໃຫ້ຢ່າງພຽງພໍ ແຕ່ຢ່າໃຫ້ປຽກເກີນໄປ ໂດຍເບິ່ງຄວາມຊຸ່ມຊື່ນໃນໜານປູກໃຫ້ມີຄວາມຊຸ່ມຢ່າງສະນຳສະເໝີ.